

Târgoviște, oraș în sudul României, regiunea istorică a Munteniei. Evreii se așează în localitate la mijlocul secolului al XVII-lea. În 1840, în Târgoviște locuiau 40 de familii evreiești iar în 1882 comunitatea locală număra 1882 de membri. În perioada domniei lui Ioan Gheorghe Caragea (1812-1818) evreii din Ploiești se refugiază în Târgoviște pentru a se adăposti de ciumă. În 1881, în Târgoviște funcționa o școală evreiască.

La începutul secolului XX, în Târgoviște trăiau aproximativ 300 de evrei. Este o perioadă de relativă prosperitate în care *heder*-ul existent este transformat într-o școală mixtă modernă. Cu sprijinul financiar al Jewish Colonization Agency, noua clădire a școlii este inaugurată la sfârșitul lui august 1905.

Conform rezultatelor recensământului din 1930, la data culegerii datelor în Târgoviște locuiau 551 de evrei, reprezentând 2,2% din populația totală a orașului.

După instaurarea statului național legionar, autoritățile române declanșează o serie de acțiuni care urmăresc eliminarea evreilor din activitățile economice ale orașului. La începutul lui noiembrie 1940, comercianților evrei din Târgoviște le este adus la cunoștință că trebuie să își lichideze afacerile iar bunurile acestora sunt inventariate. Ulterior, magazinele evreilor sunt preluate de membri ai Gărzii de Fier iar accesul proprietarilor este interzis. La începutul lui decembrie 1940, proprietarii magazinelor confiscate sunt chemați la Chestură unde li se oferă între 10 și 20 % din valoarea reală a bunurilor confiscate.

Ca urmare a acestor acțiuni represive, cei mai mulți dintre evreii din Târgoviște au părăsit localitatea. În 1941 mai trăiau în oraș 135 de evrei iar un an mai târziu, numărul acestora scăzuse la 126.

În perioada iulie-decembrie 1941, la Teiș – un sat de lângă Târgoviște – a funcționat un lagăr de internare.

În 1947, comunitatea evreiască locală număra 130 de membri. În 2011, la data ultimului recensământ, niciun evreu nu mai locuia în Târgoviște.

Lagărul Teiș-Târgoviște – lagărul a fost deschis de autoritățile române în luna iulie 1941 în satul Teiș lângă Târgoviște. În august 1941, în lagăr se aflau 1242 internați evrei, cei mai mulți evacuați din Ploiești (1121). Pe lângă aceștia, lagărul mai adăpostea evrei evacuați din Făgăraș, Dorohoi și Bivolari precum și evrei suspectați de activități comuniste. Marea majoritatea a celor internați era utilizată la muncă forțată. Evreii din Ploiești sunt eliberați din lagărul Teiș în septembrie 1941 dar, dacă au mai puțin de 50 de ani, le este interzisă reîntoarcerea în regiunea petrolieră. În consecință, aceștia au trebuit să își găsească domiciliu în alte localități urbane unde au fost imediat incluși în sistemul de muncă forțată.

Lagărul de la Teiș-Târgoviște a fost închis în decembrie 1941.

Surse:

Arhiva INSHR-EW, R.G. 25002, rola 17, dosar 86, p. 19.

Arhiva INSHR-EW, R.G. 25003, rola 144, dosar 2413, pp. 17-48.

Jean Ancel, *Documents concerning the fate of the Romanian Jewry during the Holocaust*, vol. II, The Regat and Southern Transylvania. 1940-1941, New York: The Beate Klarsfeld Foundation, 1986, doc. 36, pp. 48-73, doc. 46, p. 89.

Jean Ancel, *Contribuții la istoria României. Problema evreiască, 1933-1944*, vol. I, partea I, București, Hasefer, 2001, p. 348.

Jean Ancel, *Contribuții la istoria României. Problema evreiască, 1933-1944*, vol. II, partea a II-a, București, Hasefer, 2003, p. 297.

Matatias Carp, *Cartea neagră. Suferințele evreilor din România, 1940-1944*, vol. I, București, Diogene, 1996, pp. 26, 195, 352.

Ovidiu Creangă, "Teiș-Târgoviște," în Geoffrey P. Megargee, Joseph R. White, Mel Hecker (eds.), *Encyclopedia of Camps and Ghettos, 1933-1945*, vol. III: Camps and Ghettos under European Regimes Aligned with Nazi Germany, Bloomington, Indiana University Press, 2018, pp. 789-790.

Theodor Levi (ed.), "Târgoviște," în *Pinkas HaKehilot Romania*, Jerusalem: Yad Vashem, 1970, pp. 124-125.

Recensământul general al populației României, vol. II: Neam, limbă maternă, religie, București, Imprimeria Națională, 1938.

Liviu Rotman, *Școala israelito-română (1851-1914)*, București, Hasefer, 1999, pp. 147-148, 365.

Liviu Rotman, *Dinamica unei structuri de autoguvernare: comunitatea evreiască din România*, București, Hasefer, 2017, p. 50.

Shmuel Spector, Geoffrey Wigoder (eds.), "Târgoviște," în *The Encyclopedia of Jewish Life Before and During the Holocaust*, vol. I, Jerusalem: Yad Vashem/New York: New York University Press, 2001, p. 1288.

[Ana Bărbulescu]